

नैसर्गिक आपत्तीमध्ये बाधित आपद्ग्रस्तांना
तातडीने मदत देण्याबाबतचे निर्णय घेण्यासाठी
गठीत करण्यात आलेल्या मंत्रीमंडळ
उपसमितीची पुर्नरचना करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : टंचाई -२०१४/प्र.क्र.२३३/म-७
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : ७ नोव्हेंबर, २०२३.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, समक्रमांक, दि.२७.११.२०१४
- २) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र.सीएलएस-२०१२/प्र.क्र.१५७/म-३, दि.३०.०१.२०१४
- ३) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र.सीएलएस-२०१५/प्र.क्र.४०/म-३, दि.१३.०५.२०१५
- ४) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग समक्रमांक दि.१३ जून, २०१८, दि.५ डिसेंबर, २०१८, दि.२४ जून २०२०, दि.२१.०९.२०२२ व दि.१२.०९.२०२३
- ५) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र.सीएलएस-२०२३/प्र.क्र.३४९/म-३, दि.२७.०३.२०२३.
- ६) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र.सीएलएस-२०२३/प्र.क्र.५२/म-३, दि.२२.०६.२०२३

प्रस्तावना:-

नैसर्गिक आपत्तीमध्ये बाधित होणा-या आपद्ग्रस्त व्यक्तींना द्यावयाच्या मदतीचे दर व निकष संदर्भाधीन क्रमांक ३ येथील शासन निर्णयान्वये सन २०१५ ते सन २०२० या कालावधीकरिता निश्चित करण्यात आले होते. यामध्ये संदर्भ क्र.५ येथील दि.२७ मार्च, २०२३ च्या शासन निर्णयामध्ये सुधारणा करण्यात आलेली आहे. केंद्र शासनाने नैसर्गिक आपत्तीमध्ये चक्रीवादळ, दुष्काळ, भूकंप, आग, पूर, त्सुनामी, गारपीट, दरड कोसळणे, बर्फखंड कोसळणे (हिमवर्षाव), ढगफुटी, टोळधाड, थंडीची लाट व कडाक्याची थंडी, या आपत्तींचा समावेश केला आहे. राज्य शासनामार्फत अवेळी पाऊस, अतिवृष्टी (शेतीपिकांच्या नुकसानीसह सर्व नुकसान), आकस्मिक आग, समुद्राचे उधाण, वीज कोसळणे, सततचा पाऊस या आपत्तीं घोषित केलेली असून या आपत्तीकरिताही मदतीचे निकष व दर लागू करण्यात आले आहेत. या व्यतिरिक्त वेळोवेळी झालेल्या नैसर्गिक आपत्तीच्या घटनांमध्ये वाढीव मदतीचे दर व निकष राज्य शासनामार्फत लागू करण्यात येतात. नैसर्गिक आपत्तीच्या घटनांमुळे बाधित होणाऱ्या आपतग्रस्तांना तातडीने मदत देणे शक्य व्हावे, यासाठी अशा प्रस्तावांवर निर्णय घेण्याकरिता कायमस्वरूपी मंत्रीमंडळ उपसमिती संदर्भाधीन क्र.४ येथील दि.१३ जून, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये गठीत करण्यात आली आहे. सदर मंत्रीमंडळ उपसमितीस संदर्भाधीन क्र.४ येथील दि.५ डिसेंबर, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये सन २०१८ च्या दुष्काळी कालावधीसह भविष्यात दुष्काळ उद्भवल्यास, त्या दुष्काळी कालावधीकरिता तातडीने उपाययोजना सुचविण्यासाठी/सुचयंत्रण ठेवण्यासाठी/निर्णय घेण्यासाठी पूर्ण अधिकार देण्यात आले आहेत. मंत्रीमंडळाच्या दि.६ मार्च, २०२० रोजीच्या बैठकीत मा.मंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखालील विविध समित्यांची जेष्ठतेनुसार रचना करण्याबाबतचे निदेश

प्राप्त झाल्याने, सदर मंत्रीमंडळ उपसमितीची, शासन निर्णय दि.२४ जून २०२० अन्वये पुनर्रचना करण्यात आली. त्यानंतर राज्यात नवीन सरकार अस्तित्वात आल्याने संदर्भ क्र.४ येथे दि.२१ सप्टेंबर, २०२२ च्या शासन निर्णयान्वये उक्त मंत्रीमंडळ उपसमितीची पुनर्रचना करण्यात आली आहे. त्यानंतर दि.१२ सप्टेंबर, २०२३ च्या शासन निर्णयाद्वारे मा.मंत्री (मदत व पुनर्वसन, आपत्ती व्यवस्थापन) यांचा या मंत्रीमंडळ उपसमितीमध्ये समावेश करण्यात आला आहे. चालू वर्षी राज्यात दुष्काळाची स्थिती असल्याने त्यानुषंगाने नैसर्गिक आपत्तीमध्ये बाधित आपद्ग्रस्तांना मदत देण्याकरिता शासनास जलद गतीने निर्णय घेणे शक्य व्हावे याकरिता मंत्रीमंडळ उपसमितीची पुनर्रचना करण्याची बाब विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

नैसर्गिक आपत्तीमध्ये बाधित आपद्ग्रस्तांना तातडीने मदत देण्याबाबतचे निर्णय घेण्यासाठी गठीत करण्यात आलेल्या मंत्रीमंडळ उपसमितीची खालीलप्रमाणे पुनर्रचना करण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	सदस्य	पदनाम
१	मा.मंत्री (मदत, पुनर्वसन व आपत्ती व्यवस्थापन)	अध्यक्ष
२	मा.मंत्री (महसुल)	सदस्य
३	मा.मंत्री (सहकार)	सदस्य
४	मा.मंत्री (ग्रामविकास)	सदस्य
५	मा.मंत्री (कृषी)	सदस्य
६	मा.मंत्री (पाणी पुरवठा)	सदस्य
७	मा.मंत्री (रोजगार हमी योजना)	सदस्य
८	अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/ सचिव (मदत व पुनर्वसन)	सदस्य सचिव

२. मंत्रीमंडळ उपसमितीच्या बैठकांना संबंधित प्रशासनिक विभागाच्या सचिवांना निमंत्रित करण्यात येईल. तसेच प्रस्तावामुळे राज्य शासनावर आर्थिक भार पडणार असेल त्यावेळी अपर मुख्य सचिव (वित्त) यांना देखील निमंत्रित करण्यात येईल.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२३११०७१७०६११८२१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संजय औ. धारुरकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- २) मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई

- ४) मा. मंत्री (महसूल), मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. मंत्री (सहकार), मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मा. मंत्री (ग्राम विकास), मंत्रालय, मुंबई.
- ७) मा. मंत्री (कृषि), मंत्रालय, मुंबई.
- ८) मा. मंत्री (पाणी पुरवठा), मंत्रालय, मुंबई.
- ९) मा. मंत्री (रोजगार हमी योजना), मंत्रालय, मुंबई.
- १०) मा. विरोधी पक्षनेता (विधानसभा /विधान परिषद), विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई.
- ११) सर्व मा. विधानसभा सदस्य/विधान परिषद सदस्य
- १२) मा. मुख्य सचिव यांचे उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई
- १३) अपर मुख्य सचिव /प्रधान सचिव /सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १४) सर्व विभागीय आयुक्त
- १५) सर्व जिल्हाधिकारी
- १६) वित्त विभाग (व्यय-९/ अर्थ-३), मंत्रालय, मुंबई.
- १७) सह सचिव तथा वित्तिय सल्लागार, मदत व पुनर्वसन, नवीन प्रशासन इमारत, मंत्रालय, मुंबई
- १८) महसूल व वन विभाग, कार्यासन क्रमांक म-३/म-११
- १९) निवडनस्ती (कार्यासन म-७).